

6

Introducere în rețele de calculatoare

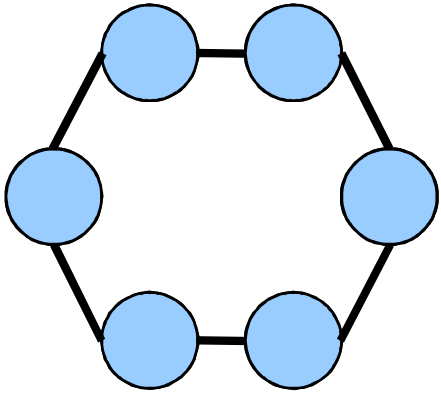
10 noiembrie 2008

“There are three kinds of death in this world. There's heart death, there's brain death, and there's being off the network.”

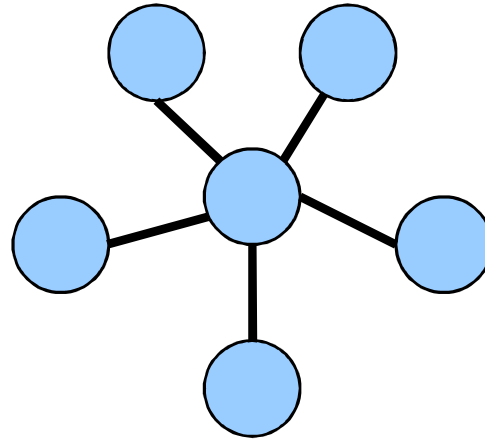
Guy Almes

- Sistem de interconectare a mai multor sisteme de calcul

- Analogie placă de bază – rețea de calculatoare
  - comunicație
    - magistrale (PCI, AGP, USB)
    - medii de transmisie (cabluri electrice, fibră optică)
  - conexiune
    - chipset-uri (northbridge, southbridge)
    - Dispozitive de interconectare (plăci de rețea, switch-uri, rutere)

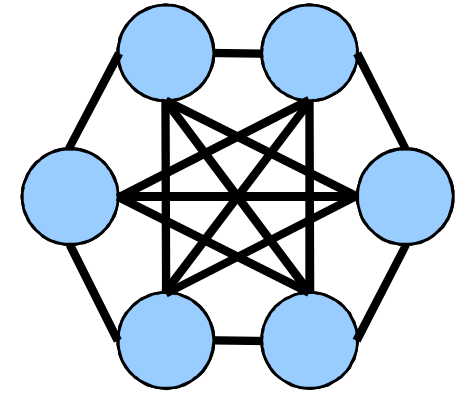
- Mărirea capacității de stocare: file sharing
- Mărirea puterii de calcul: sisteme distribuite
- Partajarea unei resurse de toate sistemele din rețea: imprimantă
- Posibilitatea accesării unei resurse și a lucrului de la distanță (remote)
- Comunicația facilă între persoane aflate la distanță: chat, messaging, video conference
- Knowledge sharing: wikipedia, tutoriale, Google books
- Social networking: Facebook, MySpace, Twitter, blogs
- Gaming

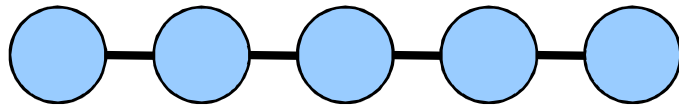
inel
(ring)

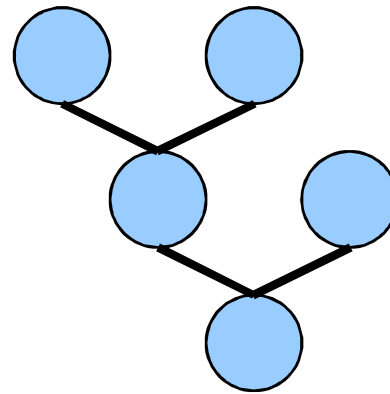
stea
(star)

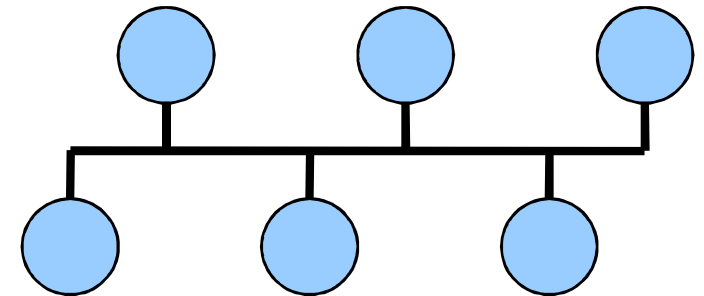
interconectare completă
(full mesh)

liniar
(line)

arbore
(tree)

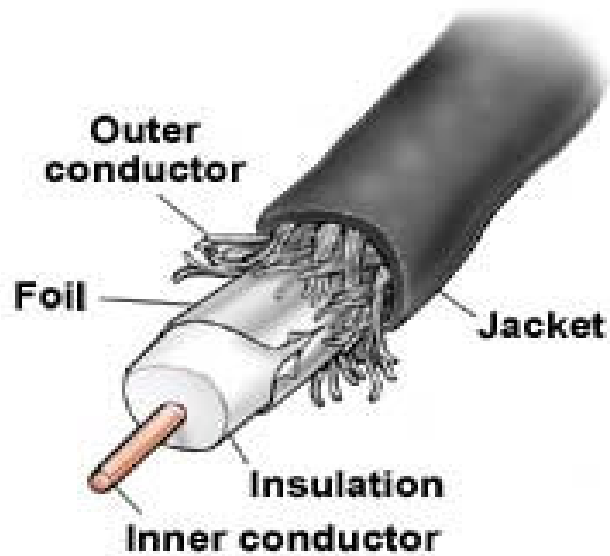
magistrală
(bus)

- Modalitatea de conectare între nodurile unei rețele
- Un nod legat cu unul sau mai multe noduri
  - comunicația între două noduri poate fi intermediată de un alt nod
- O conexiune este suficientă
  - a doua legătură pentru comunicație în ambele sensuri (full duplex)
- Mediile de transmisie tip cablu includ mai multe perechi de fire
  - facilitarea comunicației în ambele sensuri

- Clasificare în funcție de distanța între nodurile rețelei
  - fiecare tip de rețea dispune de protocoale specifice
- LAN – Local Area Network
  - standardele dominante: Ethernet și WLAN (IEEE 802.11)
  - separația între LAN și MAN/WAN prin gateway
- CAN – Campus Area Network
- MAN – Metropolitan Area Network
  - rar întâlnite în rețelele actuale
- WAN – Wide Area Network
  - numeroase protocoale: MPLS, ATM, Frame Relay, PPP

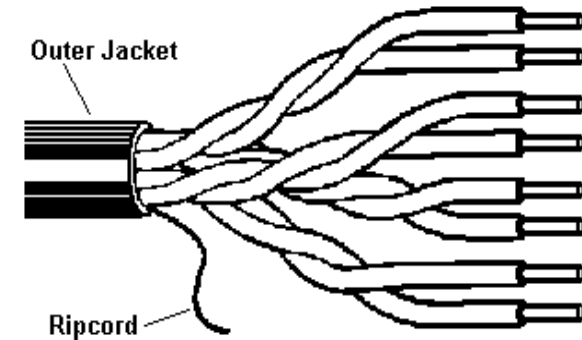
- Două tipuri
  - medii de transmisie
  - echipamente de rețea
- Mediu de transmisie
  - materiale de suport pentru transmiterea semnalului
  - asigură conectivitatea între dispozitivele de rețea
  - cablu de cupru, aer, fibră optică
- Dispozitive de rețea
  - echipamente care prelucrează în mod activ informațiile
  - recepție, analiză, prelucrare, retransmitere
  - hub, switch, ruter, acces point, placă de rețea

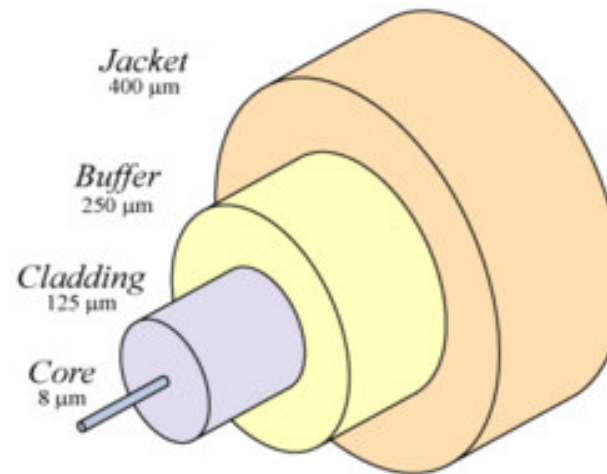

cablu coaxial

UTP Cable (4-pair)

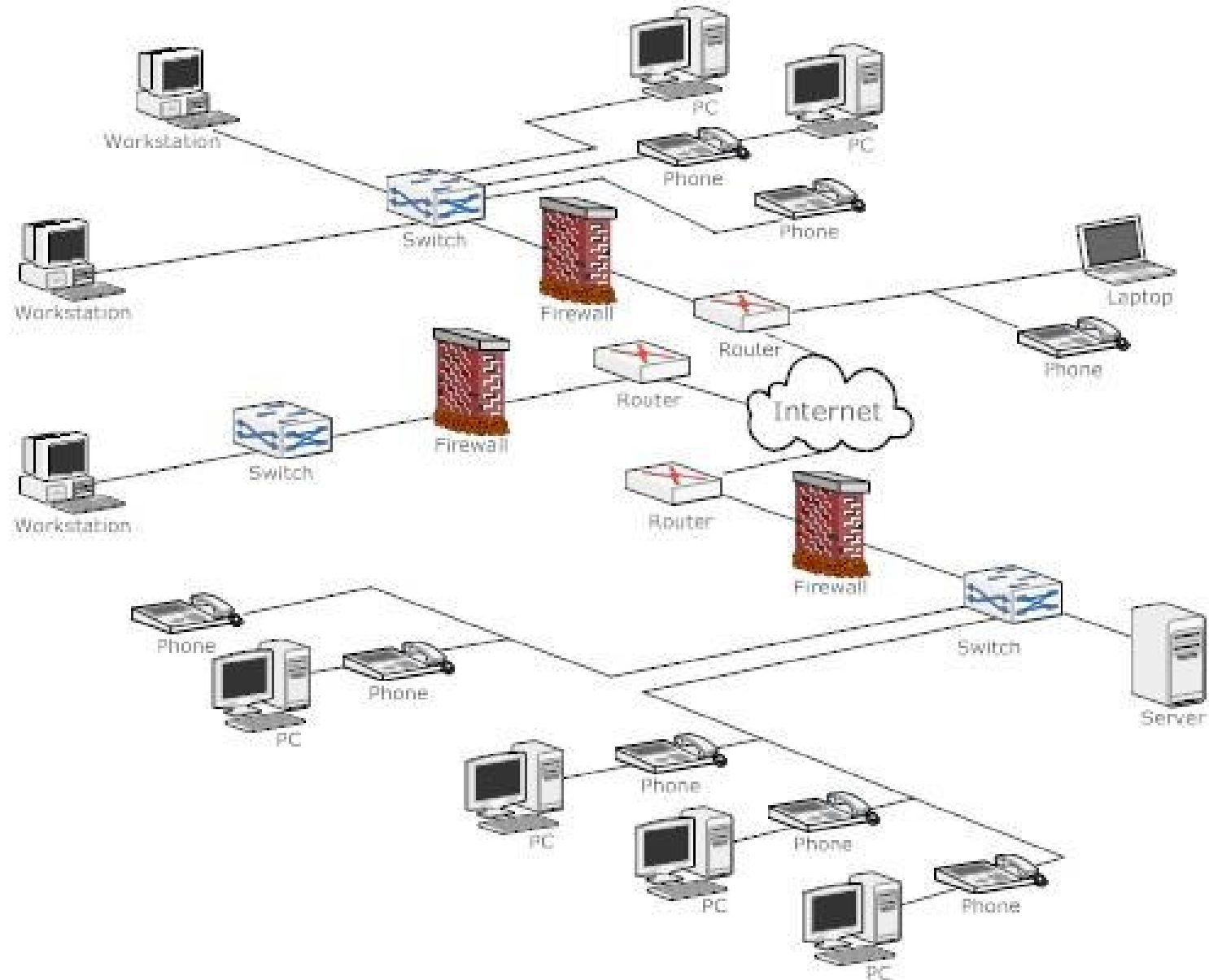

cablu UTP
(Unshielded Twisted Pair)

fibră optică

- Informația digitală este transformată în semnal
- Semnale
  - electrice
  - optice
  - electromagnetice
- Transmisie ghidată
  - cupru: cablu coaxial, cablu torsadat (twisted pair)
  - fibră optică
- Transmisie neghidată
  - aer – transmisia fără fir (wireless)

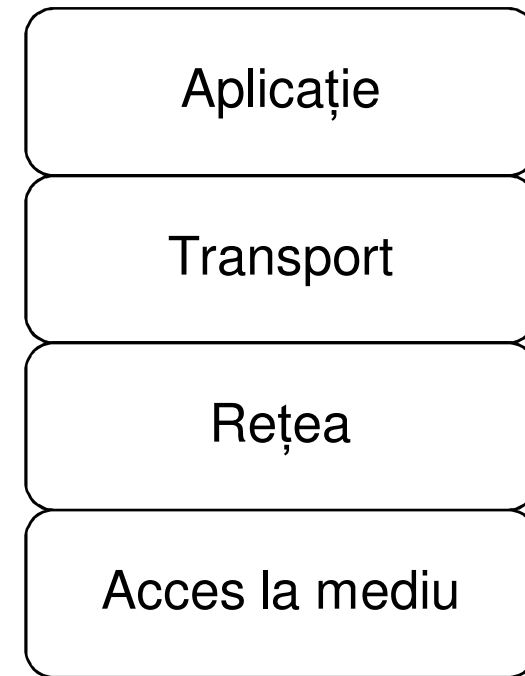

- Placă de rețea
  - network card, network adapter, NIC (Network Interface Controller)
  - permite comunicația între sisteme de calcul
- Repetor, hub
  - echipament pasiv (nu ia decizii)
  - regenerarea și amplificarea semnalului
- Switch
  - interconectarea sistemelor de calcul (topologie stea)
  - comutarea pachetelor pe baza adresei MAC
- Ruter
  - interconectarea mai multor rețele de calculatoare (LAN)
  - folosit în WAN
  - dirijarea pachetelor pe baza adresei IP

- Network interface
- Punct de comunicație cu o rețea de calculatoare
  - o placă de rețea – o interfață pentru fiecare placă de rețea
  - un port al unui dispozitiv de rețea – o interfață pentru fiecare port
- Abstractizare în sistemul de operare
  - configurarea unei plăci de rețea – “configurarea unei interfețe”
- eth0, eth1
  - denumirile uzuale ale interfețelor plăcilor de rețea Ethernet pe un sistem Unix/Linux
- loopback – interfață virtuală
  - referă stația curentă
  - pentru testare

- Necesar pentru comunicația între două entități
- Un set de reguli care guvernează modul în care două dispozitive schimbă informație într-o rețea
- Exemple:
  - întâlnirea între un CEO al unei companii americane și unul al unei companii japoneze
    - forma în care se va realiza salutul
    - limbajul folosit
    - etapele întâlnirii
  - transmiterea unui mesaj de poștă electronică (e-mail)
    - structura informației transmise/recepționate
    - modul de adresare
- Mesajele transmise în rețea se numesc pachete

- Abstractizarea lucrului cu rețeaua
- Protocolul de nivel inferior oferă servicii celui de nivel superior
- Stiva TCP/IP – stiva de protocoale utilizată în Internet
- IP este protocolul esențial de la nivelul Rețea
- TCP este protocolul esențial de la nivelul Transport

Stiva TCP/IP

- Media Acces Control
- Tipul de adresă folosit de nivelul Acces la Mediu
- Scrisă pe placa de rețea (ROM)
- Se mai numește și adresă hardware sau adresă fizică

- Are 48 de biți. Câți octeți?
  - 6 octeți
  - Exemplu: 00-02-44-56-6C-41 (reprezentare hexazecimală)
- Asociată în mod unic unei plăci de rețea
  - o placă de rețea nou creată are asociată o nouă adresă MAC

- Tip de adresare plată; asemenea seriilor de bancnote

- **Windows:**

```
C:\Documents and Settings\Razvan> ipconfig /all
```

```
[...]
```

```
Ethernet adapter Midgard:
```

```
Media State . . . . . : Media disconnected
```

```
Description . . . . . : SURECOM EP-320X-R 100/10/M PCI Adapter
```

```
Physical Address. . . . . : 00-02-44-56-6C-41
```

- **Linux:**

```
razvan@anaconda:~$ /sbin/ifconfig eth0
```

```
eth0      Link encap:Ethernet  HWaddr 00:07:E9:92:BC:D9
```

```
[...]
```

- Adresare plată
  - se iau la rând numerele, seriile pentru un dispozitiv, cupon etc.
  - seriile de bancnote, de bilete de autobuz, adresele MAC

- Adresare ierarhică
  - ierarhizare care permite localizarea unui dispozitiv/cupon într-o regiune
  - numerele de telefon, codurile poștale, adresele IP

- Avantaj adresare ierarhică
  - găsirea mult mai ușoară a dispozitivului/cuponului

- Dezavantaj adresare ierarhică
  - se pierd numere, serii

- Tipul de adresare folosit de protocolul IP
- IP (Internet Protocol) – protocolul fundamental de nivel Rețea
- O adresă IP este un șir de 32 de biți (4 octeți)
- Se preferă scrierea ei în formatul cu puncte (dot-decimal notation)

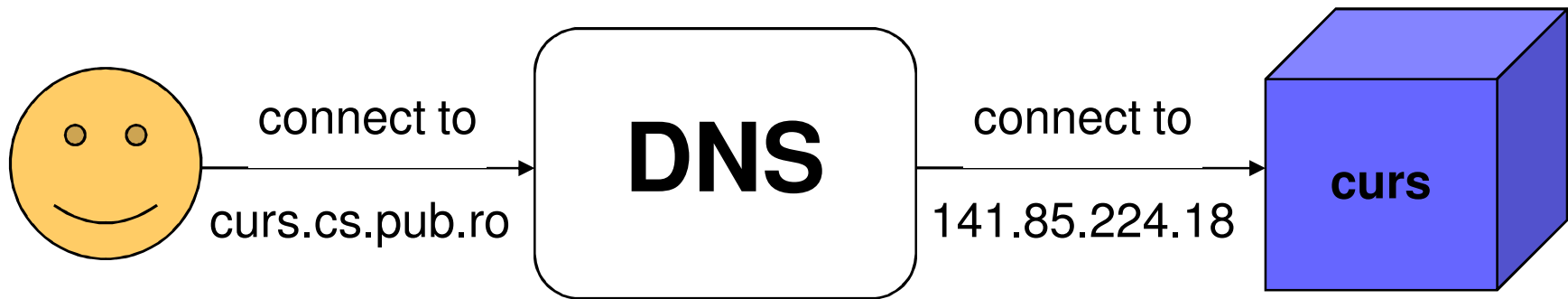
```

11000000 10101000 00000000 00000001
  192    .  168    .    0    .    1

```

- Adresare ierarhică
  - permite împărțirea Internetului în rețele
  - se poate identifica mult mai ușor o stație (după adresa IP)

- În Internet se folosesc nume
  - site-uri (www.ubuntu.com, curs.cs.pub.ro, mail.google.com)
  - adrese de e-mail (student@gmail.com)
- Nu se folosesc (decât rar) adrese IP (141.85.224.18)
  - ușurința în memorare (nume față de adresă IP)
- Se realizează o asociere/mapare între nume și adresă IP
  - procesul este transparent utilizatorului
- Transparența este asigurată de DNS
- Domain Name System
- Traducerea numelor în adrese IP
  - se introduce numele
  - se “transformă” numele în adresă IP
  - se identifică și interoghează stația asociată

- `/etc/resolv.conf`

```
razvan@asgard:~$ cat /etc/resolv.conf  
search cs.pub.ro  
nameserver 141.85.37.11
```

- verificare funcționare DNS

```
razvan@asgard:~$ host cs.pub.ro  
cs.pub.ro has address 141.85.37.5  
cs.pub.ro mail is handled by 5 mail.cs.pub.ro.  
razvan@asgard:~$ host curs.cs.pub.ro  
curs.cs.pub.ro has address 141.85.224.18  
razvan@asgard:~$ host www.debian.org  
www.debian.org has address 194.109.137.218  
www.debian.org mail is handled by 10 dummy.debian.org.
```

- Adresarea IP este un tip de adresare ierarhică
  - se poate identifica ușor **rețeaua** ce conține o adresă IP dată
- Două părți pentru adresa IP
  - o parte identifică (sub)rețeaua
  - altă parte ce identifică stația din (sub)rețea
- Cum se identifica fiecare parte?
  - masca de subrețea

- Exemplu de mască de subrețea:

```

11111111 11111111 00000000 00000000
 255      . 255      .   0      .   0
  
```

- Diferența ține de rațiuni istorice
- Din punct de vedere practic nu există diferențe între o rețea și o subrețea
- Adresă de rețea
  - adresă ce are toți biții din câmpul de stație 0
  - nu poate fi asociată unei stații sau unei interfețe de ruter

- Condiția de continuitate (continuitatea biților activi – biți 1)
- Două formate de reprezentare
  - zecimal: 255.255.0.0
  - prefixat: /16
- Adresa de subrețea identifică rețeaua în care se află o stație
- Fie stația cu adresa IP 192.168.0.1 și masca de subrețea 255.255.0.0 (/16)
  - se spune că stația are adresa 192.168.0.1/16 sau că are adresa 192.168.0.1 cu masca de subrețea 255.255.0.0
  - adresa de subrețea – ȘI logic (ȘI pe biți) între adresa IP și masca de subrețea

```

11000000 10101000 00000000 00000001 - 192.168.0.1
11111111 11111111 00000000 00000000 - 255.255.0.0
-----
11000000 10101000 00000000 00000000 - 192.168.0.0

```

- adresa de subrețea este 192.168.0.0/16

```
C:\Documents and Settings\Administrator> ipconfig
```

```
Ethernet adapter Local Area Connection 2:
```

```

Connection-specific DNS Suffix . : cs.pub.ro
IP Address. . . . . : 141.85.37.26
Subnet Mask . . . . . : 255.255.255.0
Default Gateway . . . . . : 141.85.37.1

```

```
razvan@anaconda:~$ /sbin/ifconfig eth0
```

```

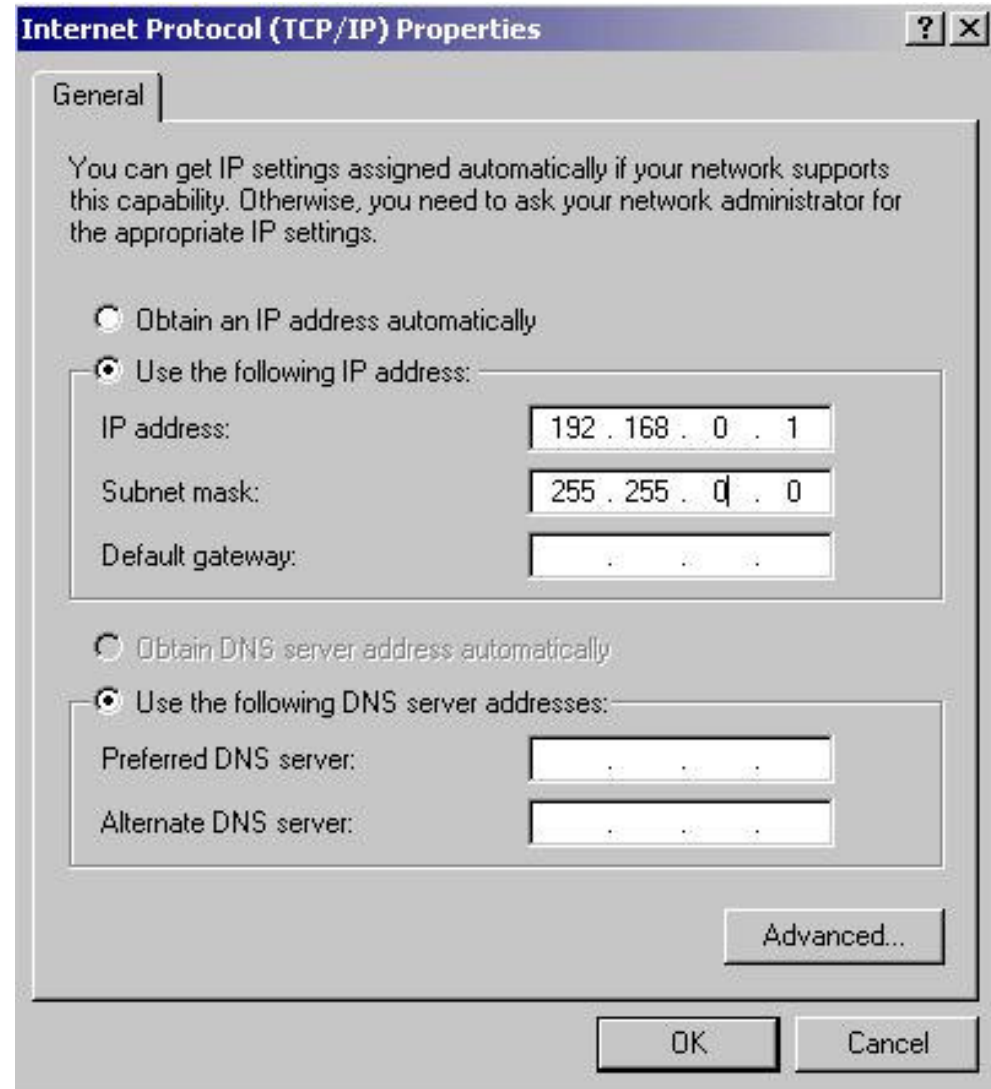
eth0      Link encap:Ethernet  HWaddr 00:07:E9:92:BC:D9
          inet addr:141.85.37.25  Bcast:141.85.37.255  Mask:255.255.255.0
          inet6 addr: fe80::207:e9ff:fe92:bcd9/64 Scope:Link
          UP BROADCAST RUNNING MULTICAST  MTU:1500  Metric:1
          RX packets:11587781  errors:0  dropped:0  overruns:0  frame:0
          TX packets:14491124  errors:0  dropped:0  overruns:0  carrier:0
          collisions:0 txqueuelen:1000
          RX bytes:4656058 (4.4 MiB)  TX bytes:2630550975 (2.4 GiB)

```

- Windows →

- Linux:

```
anaconda:~# ifconfig eth0
192.168.0.1 netmask
255.255.0.0
```



```
razvan@asgard:~$ ping -c 4 141.85.37.1
```

```
PING 141.85.37.1 (141.85.37.1) 56(84) bytes of data.
```

```
64 bytes from 141.85.37.1: icmp_seq=1 ttl=64 time=0.205 ms
```

```
64 bytes from 141.85.37.1: icmp_seq=2 ttl=64 time=0.189 ms
```

```
64 bytes from 141.85.37.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.181 ms
```

```
64 bytes from 141.85.37.1: icmp_seq=4 ttl=64 time=0.189 ms
```

```
--- 141.85.37.1 ping statistics ---
```

```
4 packets transmitted, 4 received, 0% packet loss, time 2997ms
```

```
rtt min/avg/max/mdev = 0.181/0.191/0.205/0.008 ms
```

```
razvan@asgard:~$ ping -c 1 141.85.37.101
```

```
PING 141.85.37.101 (141.85.37.101) 56(84) bytes of data.
```

```
From 141.85.37.139 icmp_seq=1 Destination Host Unreachable
```

```
--- 141.85.37.101 ping statistics ---
```

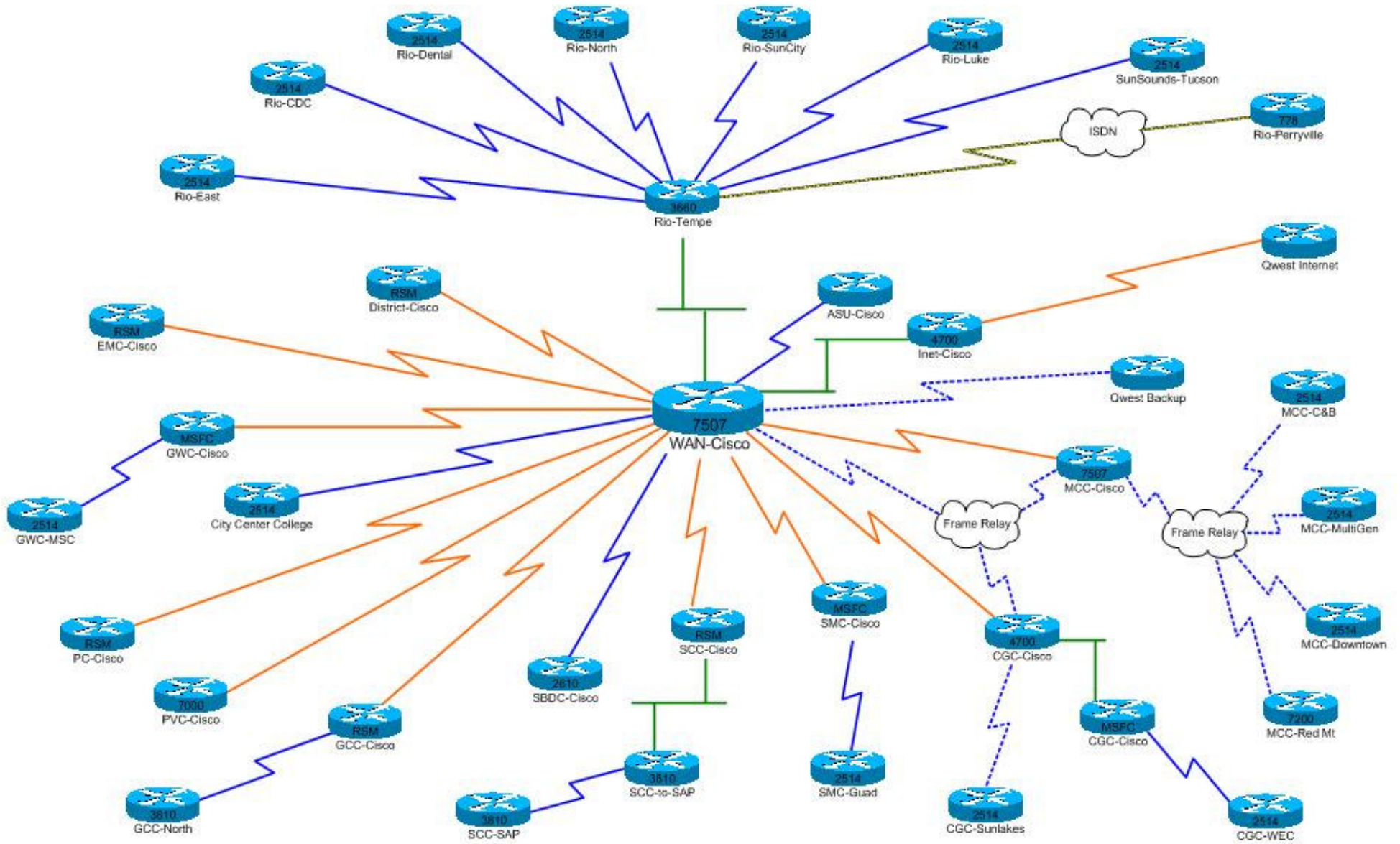
```
1 packets transmitted, 0 received, +1 errors, 100% packet loss, time  
0ms
```

- Adresă de broadcast
- Fiecare subrețea are o adresă de broadcast
  - folosită pentru a transmite un pachet către toate stațiile din rețea
- Toți biții de stație sunt 1
- Exemplu:
  - adresa de stație: 192.168.0.1
  - masca de subrețea: 255.255.0.0 (/16)
    - primii 16 biți sunt biții de subrețea, ultimii 16 biți sunt biții de stație
  - adresa de broadcast va fi

`192.168.11111111.11111111`
  - adică 192.168.255.255

- Care este adresa de subrețea a rețelei în care se află stația 192.168.0.1 cu masca de rețea 255.255.255.0 (/24)?
- Care este adresa de broadcast a rețelei în care se află stația 192.168.0.1 cu masca de rețea 255.255.255.0 (/24)?
- Care din următoarele stații nu se află în rețeaua 192.168.0.0/24?
  - 192.168.0.32   - 192.168.0.64
  - 192.168.0.64   - 192.168.1.0
- Care este adresa de subrețea a rețelei în care se află stația 132.80.44.5/20?
- Care este adresa de broadcast pentru rețeaua de mai sus?
- Care este adresa de subrețea a rețelei în care se află stația 47.242.12.14/29?
- Care este adresa de broadcast a rețelei de mai sus?

- Schema de adresare ierarhică permite identificarea rețelei din care face parte o stație
- Rutere
  - dispozitive dedicate
  - identificarea căii de la o rețea la alta
  - dirijarea pachetelor între sursă și destinație
- Un pachet va trece prin mai multe rutere până va ajunge la destinație
- Un ruter va avea are cel puțin două interfețe de rețea
  - una pentru recepția unui pachet
  - alta pentru transmiterea acestuia mai departe
  - pot fi mai mult de două


```
razvan@anaconda:~$ traceroute www.google.com
```

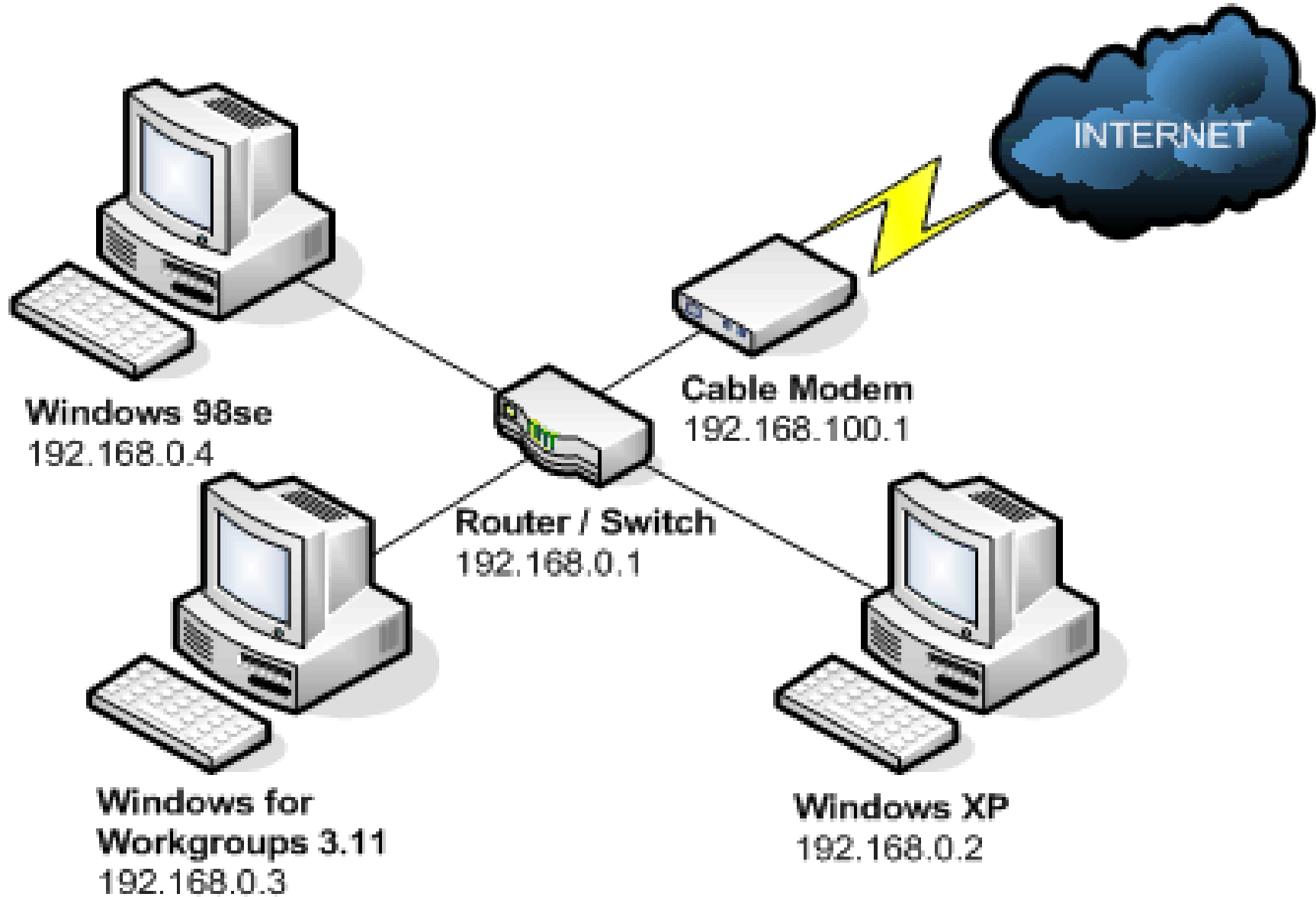
```
traceroute: Warning: www.google.com has multiple addresses; using 74.125.43.99
```

```
traceroute to www.l.google.com (74.125.43.99), 30 hops max, 40 byte packets
```

```

1  csr.cs.pub.ro (141.85.37.1)  0.608 ms  0.809 ms  0.437 ms
2  r-bb5-e0.Bucharest.roedu.net (141.85.254.16)  1.211 ms  1.220 ms  1.798 ms
3  r-bb1-g2-0-0.Bucharest.roedu.net (217.73.164.1)  2.231 ms  1.781 ms  0.754 ms
[...]
8  bpt-b2-link.teliana.net (80.239.134.1)  19.548 ms  19.896 ms  21.113 ms
9  hbg-bb2-link.teliana.net (80.91.250.134)  45.767 ms * 40.134 ms
10 prag-b1-link.teliana.net (80.91.252.89)  53.527 ms prag-b1-link.teliana.net
    (80.91.253.5)  52.658 ms  54.665 ms
[...]
15  64.233.174.55 (64.233.174.55)  67.485 ms  59.437 ms  59.911 ms
16  209.85.250.5 (209.85.250.5)  59.945 ms 209.85.255.245 (209.85.255.245)
    66.891 ms 209.85.250.5 (209.85.250.5)  61.375 ms
17  74.125.43.99 (74.125.43.99)  62.554 ms  59.662 ms  60.007 ms
```

- Totalitatea rețelelor interconectate de pe planetă
- Conectarea unei stații la Internet
  - prezența acelei stații într-o rețea care face parte din Internet
  - o stație dintr-o rețea conectată la celelalte rețele
- Gateway
  - ruterul care realizează conexiunea unui rețele cu stații (LAN) la restul rețelelor
  - are, în general, două interfețe de rețea
    - una pentru conexiunea cu rețeaua locală
    - alta pentru conexiunea cu Internetul

- Asociată fiecărui ruter
- Folosită pentru a alege calea pe care va trebui să o urmeze un pachet
- Tabelă de asociere
  - partea de potrivire (match): adresă de subrețea
  - partea de acțiunea (route): next-hop sau interfață de rețea
- Funcționare
  - se primește un pachet
  - se identifică subrețeaua destinație
  - se parcurge tabela de rutare și se caută adresa de subrețea (partea de potrivire)
  - se transmite pachetul către next-hop sau pe interfața de rețea (partea de acțiune)

- Vizualizarea tabelii de rutare

```
anaconda:~# route
```

```
Kernel IP routing table
```

Destination	Gateway	Genmask	Flags	Metric	Ref	Use	Iface
141.85.37.0	*	255.255.255.0	U	0	0	0	eth0
default	csr.cs.pub.ro	0.0.0.0	UG	0	0	0	eth0

- Adăugarea unei rute în tabela de rutare

```
anaconda:~# route add -net 192.168.0.0 netmask 255.255.0.0 gw 141.85.37.5
```

```
anaconda:~# route -n
```

```
Kernel IP routing table
```

Destination	Gateway	Genmask	Flags	Metric	Ref	Use	Iface
141.85.37.0	0.0.0.0	255.255.255.0	U	0	0	0	eth0
192.168.0.0	141.85.37.5	255.255.0.0	UG	0	0	0	eth0
0.0.0.0	141.85.37.1	0.0.0.0	UG	0	0	0	eth0

- Se precizează două componente
  - adresa IP (+ masca de rețea)
  - adresa gateway-ului

- Două criterii de clasificare a configurării
  - după persistența configurației
    - configurare persistentă
    - configurare temporară
  - după modul de precizare a parametrilor
    - statică (manuală)
    - dinamică (automată) (DHCP – Dynamic Host Configuration Protocol)

- statică

```
# ifconfig eth0 192.168.0.10 netmask 255.255.255.0 broadcast 192.168.0.255  
# route add default gw 192.168.0.1
```

- dinamică (DHCP)

```
# dhclient eth0
```

- Cum se realizează o configurare permanentă?
  - în cadrul unui fișier
  - /etc/network/interfaces

- Configurare dinamică

```
iface eth0 inet dhcp
```

- Configurare statică

```
iface eth0 inet static
    address 192.168.0.10
    netmask 255.255.255.0
    broadcast 192.168.0.255
    gateway 192.168.0.1
    dns-nameservers 195.238.2.21
```


- rețea de calculatoare
- conectare
- topologie de rețea
- mediu de transmisie
- adresă MAC
- ipconfig, ifconfig
- repetor, hub
- switch, ruter
- LAN, MAN, WAN
- Internet
- interfață de rețea
- protocol
- stivă de protoacoale
- DNS
- adresă IP
- mască de subrețea
- adresă de subrețea
- adresă de difuzare
- ifconfig
- rută
- gateway
- tabelă de rutare
- route

- http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_network
- <http://computer.howstuffworks.com/home-network.htm>
- <http://computer.howstuffworks.com/lan-switch.htm>
- <http://www.yolinux.com/TUTORIALS/LinuxTutorialNetworking.html>
- http://www.faqs.org/docs/linux_network/
- <http://www.debian.org/doc/manuals/reference/ch-gateway.en.html>

?

